

TYRNÄVÄN KUNNAN
TILINPÄÄTÖS
2022

Sisällysluettelo

4.5 Sosiaali- ja terveystieteiden osasto	1
--	---

4.5 Sosiaali- ja terveysosasto

Yleiskuvaus

Sosiaali- ja terveyspalvelut vastaavat kunnalle kuuluvien sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön mukaisten palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta. Sosiaali- ja terveyspalvelut turvaavat kuntalaisille tarvittavat peruspalvelut ja mahdollistavat hyvinvointia elämänkaaren kaikissa vaiheissa. Sosiaali- ja terveyspalvelujen toimintaa säätelevät useat lait ja asetukset, joista keskeisimpiä ovat terveydenhuoltolaki, sosiaalihuoltolaki ja vanhuspalvelulaki. Työllisyydellä ja koulutustasolla on keskeinen merkitys väestön hyvinvoinnin taustalla ja työllisyyspalveluilla on tässä keskeinen rooli.

Tavoite 2022

Palveluissa keskeistä on huomioida kaikissa ikäryhmissä asiakkaan omat voimavarat ja tukea niitä parhaalla mahdollisella tavalla. Palvelujen tuottamisessa keskeistä on yhdessä tekeminen yksiköiden kesken, mutta myös muiden hallintokuntien välillä. Lisäksi yhteistyötä tehdään seudun muiden kuntien, yritysten ja yhdistysten kanssa. Palvelut järjestetään toimintasuunnitelman ja talousarvion puitteissa.

Päämäärä 2022

Päämääränä on sosiaali- ja terveyspalvelujen oikea-aikaisuus ja saatavuus matalalla kynnyksellä kuntalaisille.

	Menot €	Tulot €	Netto €
Sosiaali- ja terveysosaston hallinto	-173 278,14	72 678,43	-100 599,71
Sosiaalipalvelut	-2 529 235,21	238 648,81	-2 290 586,40
lääkäiden palvelut	-4 504 157,62	674 864,65	-3 829 292,97
Vammaispalvelut	-4 655 193,80	1 169 143,41	-3 486 050,39
Terveyspalvelut	-13 393 223,69	1 171 913,43	-12 221 310,26
Sosiaali- ja terveysosasto	-25 255 088,46	3 327 248,73	-21 927 839,73

Sosiaali- ja terveysosaston hallinto	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio-muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	25 375		25 375	72 678,43	-47 303,43	286,42
Toimintamenot	-166 006	-5500	-171 506	-173 278,14	1772,14	101,03
Toimintakate	-140 631	-146 131	-146 131	-100 599,71	-45 531,29	68,84

Sosiaali- ja terveyspalvelut olivat mukana aktiivisesti seudullisessa ja maakunnallisessa yhteistyössä. Vuonna 2022 jatkettiin sote-uudistuksen toimeenpanoa ja valmistauduttiin sotehenkilöstön siirtymiseen 1.1.2023 hyvinvointialueelle. Henkilöstö oli aktiivista muutosprosessissa ja osallistui mahdollisuuksien mukaan hyvinvointialueelle siirtymiseen liittyviin tilaisuuksiin, tapaamisiin ja koulutuksiin. Yhteistoimintaneuvottelut käytiin suunnitelmallisesti ja varsinainen henkilöstön siirtyminen tapahtui pääosin sujuvasti. Hyvinvointialueelle siirtyi Tyrnävän kunnasta 134 henkilöä.

Henkilöstön osalta sosiaali- ja terveyspalveluissa korostui ammattilaisten saatavuuteen liittyvät haasteet vuoden 2022 aikana. Haaste on valtakunnallinen. Tyrnävällä henkilöstön saatavuuden ongelmat näkyivät eniten kotihoidossa ja asumispalveluissa.

Terveyspalveluissa koronapandemiaan liittyneet toimet (rokotukset, testaaminen) jatkuivat aktiivisina syksyyn 2022 saakka, jolloin toiminta alkoi rauhoittua. Koronakorvauksia haettiin Sosiaali- ja terveysministeriöltä ja niitä myönnettiin 1.1.-31.8.2022 ajalta kustannusten ja loppuvuoden arvion perusteella yhteensä 411 724 euroa.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen uusi asiakasmaksulaki tuli voimaan 1.7.2021. Uudistuksessa mm. palvelujen maksuttomuus ja maksukatto laajenivat. Maksukattoon tulevat muutokset tulivat voimaan vuoden 2022 alusta.

Työllisyyden edistämisen osalta tehtiin laajaa yhteistyötä kunnassa sekä kumppanuudessa muiden toimijoiden kuten Kelan ja TE-toimiston kanssa. Merkittävänä mahdollisuutena vaikuttaa työttömyyteen ja työttömyydestä johtuviin kokonaiskustannuksiin oli vuoden 2021 keväällä alkanut työllisyyden kuntakokeilu, jossa vastuuta sekä resursseja työllisyyden hoidosta siirtyi valtiolta kunnille.

Hyvinvointityö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan tehtävä. Se on tietoista voimavarojen kohdentamista kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen. Käytännössä kyse on tehtävistä, joiden tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn lisääminen, sairauksien ja syrjäytymisen ehkäisy ja osallisuuden vahvistaminen. Näitä tehtäviä toteutetaan kunnan kaikilla toimialoilla. Edistämällä hyvinvointia ja osallisuutta parannetaan kuntalaisten elämänlaatua, lisätään työllisyyttä, työkykyä ja tuottavuutta ja hillitään sosiaalisten ongelmien ja eriarvoisuuden kasvua (THL). Tyrnävän kunnan strategian mukaisesti Tyrnävän kunnan toimintatavoissa korostuu asiakas- ja asukaslähtöisyys ja laaja hyvinvointinäkökulma.

Vuonna 2022 sivistysjohtaja vastasi yhdessä henkilöstö- ja hyvinvointijohtajan sekä kunnan hyvinvoinnin edistämisen työryhmän kanssa Tyrnävän laajan hyvinvointikertomuksen ja vuosittaisten hyvinvointikatsausten laatimisesta. Vuoden 2022 osalta hyvinvointityötä on kuvattu sivistysosaston toimintakertomuksessa.

SOSIAALI- JA VAMMAISPALVELUT

Palvelun yleistavoite

Tavoitteena sosiaali- ja vammaispalvelujen oikea-aikaisuus ja saatavuus matalalla kynnyksellä kuntalaisille. Palveluissa keskeistä on huomioida asiakkaan omat voimavarat ja tukea niitä parhaalla mahdollisella tavalla.

Tulosalueen kuvaus

Sosiaalihuollon peruspalveluilla tuetaan kuntalaisten hyvinvointia moniammatillista yhteistyötä hyödyntäen. Perusarvoina ovat asiakaslähtöisyys, inhimillisyys, luotettavuus ja oikeudenmukaisuus. Palvelutarpeen arvioinnilla arvioidaan yksilöllisesti, millä palveluilla asiakkaan tarpeisiin pystytään parhaiten vastaamaan. Työ on ohjausta, neuvontaa ja sosiaalisten ongelmien selvittämistä sekä muita tukitoimia. Sosiaalipalvelut ylläpitävät ja edistävät yksilöiden sekä perheiden turvallisuutta ja suoriutumista kaikissa elämän vaiheissa. Sosiaalipalvelujen keskeiset sisältöalueet ovat lapsiperheiden peruspalvelut, lastensuojelu, perheoikeudelliset palvelut, päihdetyö, työllisyyspalvelut sekä täydentävä ja ehkäisevä toimeentuloturva.

Vammaispalvelut sisältävät vammaispalvelulain perusteella kuntalaisille järjestettävät palvelut sekä kehitysvammaispalvelut. Lisäksi järjestetään pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain perusteella asumis- ym. palveluita mielenterveyskuntoutujille. Palvelutarve arvioidaan yksilöllisesti ja tapauskohtaisesti.

Työllisyyspalveluiden tavoitteena on vähentää työttömyyttä ja luoda uusia työpaikkoja. Pitkäaikaistyöttömien henkilöiden palvelut järjestetään yhteistyössä sosiaalipalveluiden, työllisyyspalveluiden, TE-toimiston, Kelan sekä muiden toimijoiden kanssa. Työllisyyspalveluiden kokonaisuuteen kuuluvat: työllisyyden kehittäminen, nuorten työllisyyspalvelut, pitkään työtä hakeneiden palvelut sekä TYP-palvelut/Pohjois-Pohjanmaan monialainen yhteispalvelu. Työ- ja elinkeinosuunnittelija tekee tiivistä yhteistyötä järjestöjen ja yritysten kanssa.

Päämäärä 2022

Tavoitteena sosiaali- ja vammaispalvelujen oikea-aikaisuus ja saatavuus matalalla kynnyksellä kuntalaisille. Palveluissa keskeistä on huomioida asiakkaan omat voimavarat ja tukea niitä parhaalla mahdollisella tavalla.

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit/Tavoitetasot	Toteutuminen
Hyvinvointia (koulu- tuksella)	Ammattitaitoinen, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Työntekijöiden koulu- tus	Kolme koulutuspäi- vää/tt/ vuosi	Ei toteutunut
		Työnohjaus	Toteutuu säännölli- sesti	Toteutui
	Laadukas ja asiakas- lähtöinen kirjaaminen	Asiakaslähtöiset asia- kas-/kuntoutus-/akti- vointisuunnitelmat	Jokaisella asiakkaalla on suunnitelma Jokaiselle uudelle asi- akkaalle on tehty pal- velutarpeen arviointi	Toteutui osittain Palvelutarpeen arvi- ointi on tehty kaikille, ellei se ole ollut ilmei- sen tarpeetonta
Avoin ja kuuleva vuo- rovaikutus	Osallisuuden ja vai- kuttamisen lisäämi- nen	Vuorovaikutus ym. tuen tarpeen varhai- nen tunnistaminen	Säännöllinen ja moni- puolinen vertaisryh- mätoiminta	Toteutui osittain
	Kunta koetaan hyvänä ja vastuullisena työn- antajana	Tulos- ja kehityskes- kustelut	Kehityskeskustelujen toteutuminen 100 %	Kehityskeskustelut to- teutuivat osittain
		Säännölliset työ- paikka- ja tiimiko- koukset	Säännöllinen toteutu- minen	Toteutui
Vastuullinen ja pitkä- jänteinen talouden- pito	Toimivat palvelupro- sessit	Palveluprosessien kriittinen tarkastelu ja toiminnan kehittämi- nen	Keskeiset palvelupro- sessit toimivat, työ- käytäntöjä on kehi- tetty	Toteutui
	Palvelut oikea-aikai- sia, kustannustehok- kaita ja riittäviä käy- tävissä olevin re- surssein	Asiakasmäärien, hoi- topäivien ja kustan- nusten seuranta	Palvelujen kysyntään pystytään vastaamaan ilman merkittävää toi- mintamenojen kasvua	Ei toteutunut

Sosiaalityöntekijöiden vastuualueet ovat lastensuojelu, vammaispalvelut, lastenvalvonta ja aikuissosiaalityö. Palvelutarpeen arviointeja tehtiin lähes kaikille asiakkaille, joista saapui lastensuojeluilmoitus tai huoli-ilmoitus sosiaalihuoltoon. Lastensuojeluilmoituksia saapui yhteensä 287 kpl. Perhetyö ja kotipalvelu järjestettiin omana toimintana. Kotipalvelun palkkatuella palkattu resurssi oli tarpeellinen. Yhteistyötä koulujen, varhaiskasvatuksen ja terveystieteiden kanssa tehtiin tiiviisti. Virka-aikainen sosiaalipäivystys hoidettiin työpareittain vuoroviikoin.

Lastensuojelussa ja perhetyössä näkyivät vanhemmuuden ja rajojen asettamisen vaikeudet, lasten koulupoissaolot ja psyykinen oireilu. Asiakkuuksien osalta ikäihmisistä tehtyjen huoli-ilmoitusten määrä lisääntyi vuoden 2022 aikana, syinä taloudelliset asiat ja arjessa selviytyminen. Myös toimeentulokiasiakkaiden määrä edelleen kasvoi, yhteensä toimeentulotuen asiakkuudessa oli 75 henkilöä.

Työllisyystoiminta

Kuntaan kesätyösetelillä työllistettyjä oli 81, joista 9.luokkalaisia oli 48, toisen asteen opiskelijoita 18 ja 7. sekä 8.luokkalaisia 15. Kesätyösetelillä kunnan ulkopuolelle työllistyi 45 nuorta, joista yrityksiin 23, kotitalouksiin 15, yhdistyksiin 7). Kesäyrittäjä hakeneiden nuorten/yrityksien määrä oli 18. Kesäyrittäjien 1.erää haki 18 nuorta ja 2.erää 9 nuorta.

Kunta työllisti vuoden 2022 aikana palkkatuella yhteensä 26 eri henkilöä, joista sivistysosasto 3, sosiaali- ja terveystieteiden osasto 5, tekninen osasto 14 ja hallinto- ja kehittämissosasto 4 henkilöä. Kuntalisää haki ja sai 2 yhdistystä (Tyrnävän 4h ja Yritetään yhdessä ry) sekä 1 yritys (Tiltoimisto Kaisu Haataja). Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksut olivat vuonna 2022 yhteensä 246 864,56 euroa. Työttömyysaste on ollut matalimmillaan marraskuussa (5,3%) ja korkeimmillaan heinäkuussa (8,4%). Kuntouttavan työtoiminnan päiviä Tyrnävällä oli vuonna 2022 852 päivää ja kuntouttavassa työtoiminnassa oli yhteensä 26 henkilöä.

Työllisyyspalveluihin perustettiin 50% omavalmentajan toimi.

Työllisyyden kuntakokeilussa asiakasmäärä vaihteli syyskuun 164 asiakkaasta tammikuun 195 asiakkaaseen. Rakenneyttömiä oli vähiten marraskuussa (55 henkilöä) ja eniten heinäkuussa (72 henkilöä). Työnhaun keskimääräinen kesto vaihteli vuonna 2022 45-57 viikon välillä. Kaikkien asiakkaiden aktivointiaste oli parhaimmillaan lokakuussa (47,8%) ja heikoimmillaan heinäkuussa (30,2%). Palveluissa, kuten kuntouttavassa työtoiminnassa, työkokeiluissa, työvoimakoulutuksissa ja omaehtoisissa opinnoissa, oli asiakkaita eniten lokakuussa (77) ja vähiten heinäkuussa (52). Työnhakuja päättyi eniten elokuussa (23) ja vähiten joulukuussa (4). Työllisyyden kuntakokeilussa on työskennellyt vuonna 2022 neljä henkilöä, joista Te-taustaisia 1,2htv ja kuntataustaisia yht. 1htv.

Sosiaalipalvelut	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio-muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	142 102		142 102	238 648,81	-96 546,81	167,94
Toimintamenot	-2 226 465	-310 000	-2 536 465	-2 529 235,21	-7229,79	99,71
Toimintakate	-2 084 363	- 2 394 363	-2 394 363	-2 290 586,40	-103 776,60	95,67

Vammaispalvelut	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio-muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	1 226 400		1 226 400	1 169 143,41	57 256,59	95,33
Toimintamenot	-3 912 414	-867 000	-4 779 414	-4 655 193,80	-124 220,20	97,40
Toimintakate	-2 686 014	- 3 553 014	-3 553 014	-3 486 050,39	-66 963,61	98,12

IÄKKÄIDEN PALVELUT

Palvelun yleistavoite

Iäkkäiden palveluissa tavoitteena on tukea ikääntyvien ihmisten itsenäistä selviytymistä ja kotona asumista, antaa mahdollisuus aktiiviseen toimintaan sekä ylläpitää fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Tavoitteena myös sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä iäkkäiden palvelujen järjestelmä. Ehkäisevillä palveluilla ja kuntoutuksella pidetään yllä iäkkäiden ihmisten toimintakykyä. Palveluihin sisältyvät mm. neuvontapalvelut (kuten seniorineuvola), muistisairaiden palvelut, omaishoitajien terveystarkastukset, hyvinvointia edistävät yli 75 v kotikäynnit, päivätoiminta, rokotukset.

Tulosalueen kuvaus

Iäkkäiden palveluihin kuuluvat kotihoidon (kotipalvelu/kotisairaanhoido) palvelut, ikäihmisten päivätoiminta, omaishoito/omaishoidon tuki, tehostettu palveluasuminen, seniorineuvola-toiminta, tukipalvelut (asiointiliikenne, kuljetuspalvelut, asiointiapu, ateriapalvelu, pyykkipalvelu sekä turvapuhelinpalvelut), sotainvalidien ja veteraanien palvelut ja erityisryhmien palvelut. Tukipalveluilla täydennetään kotipalvelun antamaa henkilökohtaista huolenpitoa. Tukipalvelut ovat ensimmäisiä palveluita, joita asiakas tarvitsee itsenäisen asumisen tueksi.

Vanhuspalvelulaissa on säännös palvelutarpeen selvittämisessä ja arvioinnissa käytettävästä kansallisesti yhtenäisestä seuranta- ja arviointijärjestelmästä. RAI-arviointivälineistö yhtenäistää palvelutarpeiden arviointia ja tukee palvelujen laadun kehittämistä. Kunnan on käytettävä RAI-arviointivälineistöä iäkkään henkilön toimintakyvyn arvioinnissa, jos iäkäs henkilö tarvitsee säännöllisesti annettavia sosiaalipalveluja. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen on huolehdittava siitä, että kunnilla on maksutta käytettävissä RAI-arviointivälineistö ja saatavilla koulutusta välineistön käyttöön. Iäkkäiden palveluiden päämääränä on turvata kuntalaisille mahdollisimman toimintakykyinen ikääntyminen: Asiakas- ja palveluohjaus keskiössä ikäystävällinen palvelujen rakenne Teknologian hyödyntäminen ikääntyneiden palveluissa

Päämäärä 2021

Iäkkäiden palveluiden päämääränä on turvata kuntalaisille mahdollisimman toimintakykyinen ikääntyminen.

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tavoitetaso/Mittarit	Toteutuminen
Hyvinvointia (koulu- tuksella)	Laadukas asiakaspal- velu	Asiakkaiden osallisu- uden ja valintojen tuke- minen	Yksilöllinen hoito-/ palvelu-/ kuntoutus- suunnitelma jokaisella asiakkaalla	Toteutui osittain
		Asiakastyytyväisyys- kyselyn toteuttami- nen	Tyytyväiset asiakkaat; asiakastyytyväisyyden arvosana 4 (asteikko 1–5)	Ei toteutunut
		Toimintakyvyn heik- kenemistä enna- koivien riskitekijöiden tunnistaminen (kaatu- miset, tapaturmat, liikkumisen ongelmat, ravitsemustila)	Kattava poikkeamara- portointi	Toteutui
Avoin ja kuuleva vuo- rovaikutus	Henkilöstön välitön asiakastyö lisääntyy toimintatapoja uudis- tamalla	Työryhmätyösken- tely/ yhdessä kehittä- minen: hiljainen ra- portointi	Kustannustehokas toi- minta Kehittämistyöryhmä toimii aktiivisesti	lääkkäiden palveluiden kehittämistyöryhmä ei kokoontunut
Vastuullinen ja pitkä- jänteinen talouden- pito	Toiminta on talousar- vion ja toimintasuun- nitelman mukaista	Talouden ja toimin- nan toteutumista seu- rataan kuukausittain	Talousarvion mukai- nen toiminta	Ei toteutunut

lääkkäiden palveluissa henkilöstön saatavuus oli haasteellista. Henkilöstön saatavuuteen pyrittiin vaikuttamaan myönteisesti parantuneilla henkilöstöeduilla, paikallisella sopimuksella hälytys- ja kutsurahasta, rekrytointilisällä ja vinkkipalkkiolla. Lisäksi tuettiin oppisopimuksella opiskelemista ja rekrytoitiin hoiva-avustajia määräaikaan tehtäviin. Henkilöstökulut ylittivät, johtuen vuokrahoitajien ja Y-tunnuksilla toimivien hoitajien käytöstä sekä vakinaisen henkilöstön lisä- ja ylityöstä.

Kotolan asumispalveluyksikkö remontointiin vuoden 2022 aikana, mutta toimintaa pystyttiin toteuttamaan suunnitellusti remontista huolimatta. Kotihoidon henkilöstö oli edelleen väistötiloissa terveyskeskuksessa.

lääkkäiden palvelut	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muu- tosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	349 932		349 932	674 864,65	-324 932,65	192,86
Toimintamenot	-3 738 022	-890 000	-4 628 022	-4 504 157,62	-123 864,38	97,32
Toimintakate	-3 388 090	-4 278 909	-4 278 090	-3 829 292,97	-488 797,03	89,51

TERVEYSPALVELUT

Palvelun yleistavoite

Perusterveydenhuollon alueella toiminta koostuu terveyskeskuksen palveluista eli vastaanottotoiminnasta, neuvolatoiminnasta, mielenterveystoimesta, kuntoutuksesta ja suun terveydenhuollon toiminnasta. Lisäksi perusterveydenhuollon tasoisina palveluina hankitaan laboratorio- ja kuvantamispalveluita ja potilaiden tarvitsema terveyskeskussairaalasoinen hoito. Terveyskeskuksella toimii oma välinehuollon yksikkö.

Erikoissairaanhoidon palvelut järjestetään pääsääntöisesti Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin toimesta. Sairaanhoitopiiri tuottaa palvelut itse ja hankkii mahdolliset potilaiden tarvitsemat erityispalvelut niitä tuottavilta tahoilta.

Potilaalla on oikeus valita hoitopaikkansa niin perusterveydenhuollon kuin erityissairaanhoidonkin osalta. Kotikunta on vastuussa hoidon kustannuksista. Terveyspalvelut vastaavat tyrnäväläisten muualla annetun hoidon

aiheuttamista kustannuksista ja tarjoaa tarvittaessa kiireellistä hoitoa ja valinnan perusteella kiireetöntä hoitoa vieraskuntalaisille.

Tulosalueen kuvaus

Terveyspalvelujen tulosalueeseen kuuluvat perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido.

Päämäärä 2021

Terveyspalvelujen tehtävä on huolehtia kuntalaisten hyvinvoinnista tuottamalla kuntalaisten tarvitsema terveydenhuolto ja sairaanhoido.

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tavoitetaso/Mittarit	Toteutuminen
Hyvinvointia (koulu- tuksella)	Riittävät ja tasapuoliset palvelut perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa	Perusterveydenhuollon hoidon tarpeen arviointi, resurssien oikea kohdentaminen ja tehokas käyttö	Hoitotakuun toteutumisen seuranta	Toteutui
	Ennaltaehkäisevään toimintaan panostaminen kaikissa ikäryhmissä	Terveyden kartoitus, riskitekijöihin puuttuminen ja terveisiin elintapoihin ohjaus	Tarkastukset toteutuvat asetusten mukaisesti.	Toteutui
		Sairauksien seulonta väestössä	Seulonnat toteutuvat asetuksen mukaisina	Toteutui
		Työttömien terveys-tarkastukset	Tarkastukset toteutuvat ja johtavat tarvittaessa toimenpiteisiin. Toiminta on havaittavissa työttömyyden hoidon kuluissa	Toteutui
	Seniorineuvolan toiminta	Ikäihmiset saavat ohjausta ja neuvontaa oikea-aikaisesti, yhteistyö ikäihmisten palveluihin tiivistä.	Toteutui	
Avoin ja kuuleva vuorovaikutus	Paikallinen ja alueellinen yhteistyö.	Osallistuminen poikkialliseen palveluiden kehittämiseen.	Osallistuminen yhteistyökokouksiin ja tapahtumien järjestämiseen.	Toteutui
	Ammattitaitoinen ja riittävä henkilökunta	Toimipaikkakoulutusten järjestäminen	Koulutuksia on toteutettu 3–4 /v	Toteutui osittain
Vastuullinen ja pitkäjänteinen taloudenpito	Tarkoituksenmukainen erikoissairaanhoidon käyttö	Hoidon oikea porrastus ja hoidon ja lähetien toteutuminen kiireettömän hoidon perusteiden mukaisesti	Kustannukset/asukas	

Koronapandemia vaikutti voimakkaasti alkuvuonna perusterveydenhuollon toimintaan: hoitaja- ja lääkäriresurssia käytettiin paljon testaamiseen, jäljittämiseen ja eristyspäätöksiin. Syksyllä tilanne normalisoitui. Koronarokotukset koko väestölle tarjottiin alkuvuonna ja rokottaminen jatkui THL:n ohjeistusten mukaisesti. Alkuvuoden runsaat koronatestausmäärät vaikuttivat laboratoriomenojen kasvuun.

Perusterveydenhuollon osalta tilanne oli hyvä vuonna 2022 ja syksyllä jonotilanne saatiin purettua. Koulu- ja neuvolatarvikkeet sekä seulonnat tehtiin asetuksen mukaisesti. Mielenterveyspalveluissa palveluiden saatavuus oli

pääosin hyvä. Resurssien osalta mielenterveyspalveluissa oli käytössä vain yhden psykologin työpanos. Muu henkilöstöresurssi mielenterveyspalveluissa oli hyvä. Neuvolan perhetyö käynnistettiin vuoden 2022 aikana. Neuvolan perhetyötä suunnattiin odottaville vanhemmille, neuvolaikäisten lasten perheille sekä ensisynnyttäjille ja kuntaan muuttaville vauvan ollessa yhden kuukauden ikäinen.

Suun terveydenhuollossa hoitotakuu toteutui, mutta potilaiden runsaan hoidon tarpeen vuoksi hoitajaksot olivat pitkiä. Suun terveydenhuoltoon asennettiin yksi uusi hammashoitoyksikkö, joka hankittiin leasing-sopimuksella.

Terveyspalvelut	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	484 390		484 390	1 171 913,43	-687 523,43	241,94
Toimintamenot	-12 515 357	-580 000	-13 095 357	-13 393 223,69	297 866,69	102,27
Toimintakate	-12 030 967	-12 610 967	-12 610 967	-12 221 310,26	-389 656,74	96,91